Docksta Friskola Fritidshem

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2026-2027

Inledning

Alla elever har rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö och att bemötas med respekt. Denna plan ska fungera som ett stöd och en dokumentation över det främjande, förebyggande och upptäckande arbetet. Det är viktigt att all personal, elever och deras vårdnadshavare känner till planen.

Innehåll

Inledning 2

1. Verksamhet 3
2. Skolan/fritidshemmets uppdrag 3
   - Skollagen 3
   - Diskrimineringslagen 3
3. Mål 3
4. Ansvar 3
   - Förankring och arbetet med planen 4
   - Personalens ansvar och delaktighet 4
   - Elevernas ansvar och delaktighet 4
   - Vårdnadshavarnas ansvar och delaktighet 4
   - Det främjande, förebyggande och upptäckande arbetet 4

Normer och värden 5

- Trivselregler 5
- Klasskonferenser 5
- Enkät för elever, vårdnadshavare och personal 5
- Samarbete mellan verksamheterna 6

5. Handlingstrappa 6

Plan mot diskriminering och kränkande behandling är granskad och godkänd av Docksta Friskolas huvudman 2026-09-22

1. Verksamhet

Docksta Friskolas fritidshem omfattas av denna plan

2. Skolan/fritidshemmets uppdrag

Skollagen

5 kapitlet Trygghet och studiero
Trygghet och studiero är betydelsefullt för hur eleverna kommer att lyckas nå målen för utbildningen. Enligt skollagen ska alla elever tillförsäkras en trygg och stödjande skolmiljö. Det är skolan och ytterst rektors ansvar att skapa trygghet och studiero.

6 Kapitlet Åtgärder mot kränkande behandling
Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.
Varje år ska skolan upprätta en plan mot kränkande behandling, som ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Skolan har anmälningsskyldighet. Om personalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera rektor och rektor är i sin tur skyldig att informera vidare till huvudman. Enligt skollagen är det förbjudet för vuxna i skolan att kränka en elev. Lärarna är skyldiga att skapa en trygg miljö i skolan.

Diskrimineringslagen

Den som driver en skola ansvarar för att varje verksamhet arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.
Skolorna ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med att någon av ovanstående diskrimeringsgrunder.

3. Mål

Docksta Friskola har nolltolerans mot diskriminering och kränkningar. Fritidshemmet ska vara en trygg och positiv plats där ingen, varken elev eller vuxen, utsätts för diskriminering eller kränkande behandling. Skolan och fritidshemmets ledord är trygghet, respekt, glädje, trivsel och kunskap.

4. Ansvar

Huvudmannen ansvarar för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling av elever.
Rektor ansvarar för att upprätta och revidera planen mot diskriminering och kränkande behandling. Att tillsammans med styrelse, personal, elever och vårdnadshavare, arbeta fram en plan där fritidshemmets främjande, förebyggande, upptäckande och åtgärdande arbete synliggörs och efterföljs.

Förankring och arbetet med planen

En ny plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje läsår.
I planen finns fritidshemmets främjande, förebyggande och upptäckande arbete. Arbetet utvärderas och analyseras allt eftersom under läsåret och sammanställs under juni och augusti månad. En ny plan upprättas av rektor och personal på fritidshemmet utifrån det material som kommit in. Planen lämnas in till Friskolans styrelse/huvudman i september för att granskas och förankras.

Personalens ansvar och delaktighet

Personalen på fritidshemmet har ett ansvar att arbeta utifrån planen och vara väl insatt med dess innehåll. Vid nyanställning ansvarar rektor för en genomgång av planen. Personalen medverkar varje år i en enkätundersökning som handlar om hur de trivs att arbeta på skolan/fritidshemmet. Personalen på fritidshemmet har ansvar att presentera valda delar ur planen för sin fritidsgrupp vid varje terminsstart samt att aktualisera de trivselregler som gemensamt är framtagna.

Elevernas ansvar och delaktighet

Eleverna ska verka för kamratskap där alla blir respekterade och väl bemötta, de ska ta kontakt med någon vuxen när de själva eller någon annan elev far illa. Eleverna är delaktig i arbetet genom att medverka i fritidshemmets främjande, förebyggande och upptäckande arbete. Att tillsammans med personalen upprätta trivselregler, samma regler för skola och fritidshem. En gång i månaden har vi fritidsråd där vi gemensamt går igenom läget på fritids och eleverna får tillsammans med fritidspersonalen planera fortsatta aktiviteter. Vi har en idélåda där eleverna kan önska saker som de vill att vi ska köpa in eller aktiviteter som de vill göra på fritids. Varje termin deltar eleverna i en trivselenkätundersökning.

Vårdnadshavarnas ansvar och delaktighet

Vårdnadshavare har ansvar för att ge sitt barn grundläggande demokratiska värderingar kring människors lika värde och att de tar kontakt med fritidshemmet om de får kännedom om någon kränkning. Vårdnadshavare ska få information om sitt barn blivit utsatt för en kränkning eller om barnet utsatt någon annan för en kränkning. Vårdnadshavare medverkar i en enkätundersökning varje läsår som handlar om deras barns vistelse på fritidshemmet.

Det främjande, förebyggande och upptäckande arbetet

Det ***främjande*** arbetet pågår alltid och det bedrivs långsiktigt och målinriktat. Målet med fritidshemmets främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och personal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Syftet är att personal och elever både i ord och handling ska visa respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.
Det främjande arbetet utgör grunden för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Ett framgångsrikt främjande likabehandlingsarbete verkar i sig också förebyggande.
I det ***förebyggande*** arbetet ligger fokus på att identifiera och avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten.

Det är viktigt att fritidshemmets personal har grundläggande kunskaper om innebörden i dessa begrepp. Ett förebyggande arbete mot diskriminering och kränkningar är att systematiskt kartlägga elevernas upplevelse av utsatthet och dokumentera, analysera och kritiskt granska den insamlade kunskapen. En annan viktig del i det förebyggande arbetet är att ha god kännedom om elevernas kamratrelationer.

Ett framgångsrikt *upptäckande* arbete är nära kopplat till det främjande och förebyggande arbetet med att skapa tillitsfulla relationer mellan personal och elever. Känner sig elever trygga och säkra på att bemötas med respekt, så vågar de berätta om hur de har det på fritidshemmet.
Personal och elever arbetar tillsammans för att skapa en tillåtande och tillitsfull atmosfär. Alla på fritidshemmet har en aktiv och viktig roll i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Det är viktigt att eleverna förstår sin roll i detta arbete.

Normer och värden

På fritidshemmet arbetar vi kontinuerligt med att främja goda kamratrelationer, vilket är en central del av vår verksamhet. Vi uppmuntrar barnen att inkludera varandra i lekar och aktiviteter samt att visa omtanke genom att fråga om någon vill vara med. Tillsammans för vi samtal om vilka attityder vi bör ha gentemot varandra och hur vårt eget agerande påverkar både oss själva och andra.

Trivselregler

Trivselreglerna på skolan/fritidshemmet har elever och personal arbetat fram tillsammans. Trivselreglerna finns på Docksta Friskolas hemsida och på fritidshemmet.

Klasskonferenser

Elevernas skolgång och utveckling lyfts vid flera och olika tillfällen under läsåret. En gång per termin deltar rektor, alla pedagoger, speciallärare, fritidspersonal, kurator, skolpsykolog, och skolsköterska. Det är då en genomgång över alla elever och deras behov. Rektor, speciallärare och klasslärare träffas vid flera tillfällen efter behov för att lyfta de elever som har extra anpassning eller särskilt stöd.

Enkät för elever, vårdnadshavare och personal

Elever medverkar i en enkätundersökning varje termin. Enkäten tar upp om hur de trivs på fritidshemmet. Vårdnadshavarna har möjlighet att medverka i en enkätundersökning för varje läsår som handlar om samarbete mellan fritidshem och hemmet samt om hur deras barn trivs på fritidshemmet.
Svarsfrekvensen 2026 var 21 av 25 barn (84%) vilket är strax under nivå med tidigare års svarsfrekvenser. Sammanfattningsvis gav enkäten en mycket positiv bild av Docksta Friskolas Fritidshem då medelvärdet för 2026 ligger på 4,50 på en 5 gradig skala.
Varje år får även personalen medverka i en enkätundersökning som handlar om deras trivsel på sin arbetsplats.

Samarbete mellan verksamheterna

Skolan, fritidshemmet och förskolan samarbetar. Detta gör att barnen lär känna varandra naturligt under dagen. Fritidshemmet och förskolan öppnar och stänger tillsammans. Skolan och förskolan har pysseldagar, julgransplundring och sångsamlingar tillsammans.

5. Handlingstrappa

Åtgärder när någon elev blivit utsatt för kränkande handling/diskriminering

- När en personal ser eller hör någon kränkning ska en direkt markering ske och den som sett incidenten samtalar med de inblandade.
- När en personal får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling/diskriminering ska detta anmälas till rektor.
- Berörd personal ansvarar för att den kränkande behandlingen dokumenteras och lämnas in till rektor.
- Rektor anmäler det vidare till huvudman.
- Fritidspersonal ansvarar för att hemmet informeras.

Åtgärder när någon elev blivit utsatt för upprepad kränkande handling/diskriminering

- Den utsatte och den som utfört kränkningen ska få tillfälle att berätta om händelsen och var sina upplevelser.
- Berörd personal anmäler detta till rektor, de diskuterar om vilka insatser som bör sättas in.
- Berörd personal och den som utfört kränkningen träffas och en dokumentation skrivs om händelsen och om hur eleven ska kunna ändra sitt beteende. Datum för uppföljning bokas. Dokumentationen lämnas till rektor.
- Fritidspersonal ansvarar för att hemmen till de inblandade informeras.
- Rektor anmäler detta till huvudman.

Har handlingen inte upphört går ärendet vidare till en EVK

EVK

- Rektor kallar till EVK. (elevvårdskonferens) Då deltar rektor, fritidspersonal, elev och vårdnadshavare.
- Vid EVK skall insatser diskuteras tillsammans med vårdnadshavare för att eleven ska kunna/vilja ändra på sitt beteende.
- Rektor ansvarar för att allt dokumenteras och tid för uppföljning bokas.
- Rektor anmäler detta till huvudman.

Vid behov samråder rektor med Elevhälsan

- Rektor samråder med elevhälsan, skolsköterska, kurator och skolpsykolog, samt beslutar om skäliga åtgärder. Om situationen så kräver ansvarar rektor för att göra en anmälan till andra myndigheter som polis eller socialtjänst.
- Rektor anmäler detta till huvudman.

Definition av begrepp

Kränkande behandling Att kränka någon är att behandla en person nedsättande i ord eller handling eller göra ingrepp i dennes rättigheter eller frihet. Om kränkningar har samband med någon av de lagskyddade diskrimineringsgrunderna kallas de trakasserier

Diskriminering innebär att när en person eller grupp missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning* samt *ålder.*

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Mobbning I skolans styrdokument används inte längre begreppet mobbning. Mobbning är kränkningar eller trakasserier som upprepas vid flera tillfällen med ett uppsåt att göra någon illa. Ett skäl till att begreppet mobbning inte längre används är att skollagen kräver att även enstaka kränkningar motverkas.